

OKRUHY OTÁZEK K SOUHRNNÉ ZKOUŠCE Z DĚJIN 19. STOLETÍ

I. Evropské /obecné/ dějiny (Jiří Hanuš a Radomír Vlček, 2005)

1. Periodizace 19. století: její smysl a možnosti
2. Charakteristika evropských dějin v 19. století (specifičnost Evropy, otázka hranic geografických i kulturních, Evropa a USA, Evropa a Rusko)
3. Velká Francouzská revoluce, postoj předních evropských dvorů k Francouzské revoluci
4. Napoleonova cesta k moci, koalice evropských států proti Napoleonovi, evropské kongresy organizované Napoleonem
5. Rusko-francouzské vztahy v letech 1805-12, Napoleonovo tažení do Ruska, Evropa ve válce 1813-14 a Napoleonova porážka
6. Reformy v Prusku na počátku 19. století a jejich vliv na evropský vývoj
7. Polský stát a jeho trojí dělení, Varšavské velkovévodství, Polské království
8. Vídeňský kongres a Svatá aliance
9. Velké ideologie 19. století, jejich charakteristika a reprezentanti (liberalismus, konzervatismus, socialismus, nacionalismus etc.)
10. Národ, národní vědomí, nacionalismus (slovanství a panslavismus)
11. Klemens Metternich a další osobnosti ponapoleonské Evropy
12. Čtyř a pěti aliance, epocha kongresů, Evropa ve 20. letech
13. Boj Řeků za svobodu
14. Děkabristické povstání v Rusku
15. Evropa a revoluční dění třicátých let 19. století
16. Východní otázka v první polovině 19. století
17. Revoluce 1848/49 v Evropě, její průběh a výsledky
18. Vývoj evropské politické kultury: politické strany a hnutí, politikové, lidská práva, rozvoj a rozšiřování volebního práva, veřejné mínění a způsoby jeho ovlivňování
19. Průmyslová revoluce a velké vědecké objevy v 19. století
20. Krymská válka a pařížský mír, Napoleon III.
21. Rusko a reformy cara Alexandra II.
22. Malo a velkoněmecké řešení německé otázky
23. Otto von Bismarck a sjednocení Německa

24. Moderní rasismus, antisemitismus a sionismus (Dreyfusova aféra, východní židovstvo atd.)
25. Sjednocení Itálie
26. Sekularizace a její nejvýznamnější projevy (velká německá sekularizace, odluka státu a církve, konkordáty, italské sjednocení a církevní stát, fenomén ateismu, velcí myslitelé a náboženství – Feuerbach, Marx, Freud, Nietzsche)
27. Východní otázka v 70. a 80. letech 19. století
28. Berlínský kongres
29. Spolek Tří císařů, Trojspolek a Dohoda
30. USA ve druhé polovině 19. století
31. Moderní kolonialismus a jeho ideové kořeny (VB, Francie, Německo, Rakousko-Uhersko)
32. Velká Británie a její politika Skvělé izolace, britský imperiální a koloniální systém
33. Mírové konference přelomu 19. a 20. století a postoj mocností k nim
34. Revoluce v Rusku 1905-7 a změny v ruském politickém systému
35. Balkánské války 1912-13
36. První světová válka, příčiny, průběh a důsledky
37. Únorová a říjnová revoluce v Rusku, Uljanov-Lenin
38. Umělecké směry 19. stol. a jejich přední představitelé (romantismus, realismus etc.), věda a technika: základní směry vývoje, význam vědy ve druhé polovině 19. století a na přelomu 19. a 20. století (sociální darwinismus apod.)

II. Dějiny českých zemí (Fasora-Maliř, 2005)

1. Války s revoluční a napoleonskou Francií a jejich důsledky pro monarchii a české země
2. Proces formování moderního národa a české národní obrození
3. Metternichovský absolutismus
4. Systém veřejné správy
5. Cechy, manufaktury, průmyslová revoluce a moderní podnikání
6. Habsburská monarchie a české země v letech 1848-1849

7. Bachovský absolutismus
8. Politická a zájmová diferenciacie spoločnosti a české politické strany 1861-1914
9. Nemecké politické strany v českých zemích 1861-1914
10. Český státoprávní program
11. Jazyková otázka a proces národnej identifikácie v českých zemích
12. Predstavy české a nemecké politickej reprezentácie o riešení tzv. českej otázky a pokusy o česko-nemecké národnostné vyrovnanie v českých zemích
13. Územný vývoj monarchie v 19. storočí
14. Hospodárske, sociálne, demografické a politické aspekty vývoje nemeckej menšiny v českých zemích
15. Legislatívne, sociálne, hospodárske a politické zmeny v postavení šľachty, podnikateľstva, živnostníctva, roľníctva a ťelníctva v rokoch 1789-1914
16. Postavenie katolíckej cirkvi v českých zemích a sekularizácia spoločnosti
17. Postavenie etnických a náboženských menšín v českých zemích
18. Vývoj ústavnosti, parlamentarizmu a volebného práva (na úrovni ríšskej, zemské a komunálnej)
19. Rakousko-uherského vyrovnania a politickej a hospodárskej dôsledky
20. Česká politika na ríšskej rade a čeští političtí spojenci a protivníci na pôde ríšskej rady
21. Vznik a vývoj ťelníckeho hnutia
22. Otázka ženskej emancipácie a jej špecifika v podmienkach českých zemí
23. Proces urbanizácie v českých zemích a jeho dôsledky
24. Sociálne problémy v monarchii a pokusy o ich riešenie
25. Jazyková otázka a proces národnej identifikácie v českých zemích
26. Role slovanstva v českej spoločnosti
27. Česko-slovenská vzájomnosť
28. Otázka vzťahu Čech a Moravy v 19. storočí
29. Formovanie občanskej spoločnosti a národných spoločností v českých zemích
30. Postoje habsburskej monarchie ke kľúčovým událostiam evropského vývoje
31. Hlavné ideológie (konservatizmus, liberalizmus, demokratizmus, socializmus) a ich prejavy v monarchii a českých zemích
32. Vývoj školstva a vzdelanosti v českých zemích v dlhom 19. storočí

33. Vzestup české kultury a umění v 19. století a hlavní rysy kultury a umění německé menšiny v českých zemích
34. Změny životního stylu (trávení volného času, sport, odívání, stravovací návyky, výchova dětí, rodina, hodnotové žebříčky atd.)
35. České země za 1. světové války
36. Zahraniční odboj za první světové války
37. Souvislosti vzniku ČSR
38. Základní práce a edice o dějinách českých zemí a o jednotlivých problémech tohoto období
39. Stručná charakteristika role významných osobností v dějinách habsburské říše a českých zemí, např.:
40. V. Adler, G. Andrássy, E. Arnold, K. Badeni, A. Bach, O. Bauer, R. Bechyně, E. Belcredi, A. Bráf, F.A. Brauner, J. J. Clam-Martinić, F. Conrad von Hötzendorf, F. Čelakovský, F. Deák, J. Dobrovský, M. Ebner-Eschenbach, G. Eim, Ch. d'Elvert, M. Etienne, J. Fanderlík, František II. (I.), František Ferdinand d'Este, František Josef I., J.V. Frič, P. Gautsch, K. Giskra, E. Grégr, J. Grégr, K. Grünne, V. Hanka, K. Havlíček Borovský, J. Helcelet, E. Herbst, K. S. Hohenwart, M. Hruban, J. Hybeš, J. Jelacić, J. Jungmann, J. Kaizl, J. F. Kempen, V. Klofáč, E. Koerber, L. Kossuth, K. Kramář, E. Krásnohorská, K. Kübeck, L. Löhner, K. Lueger, TGM, V. Náprstek, B. Němcová, F. Palacký, F. Pillersdorf, I. Plener, A. Pražák, V. Radecký, A. Rašín, K. Renner, M. D. Rettigová, F.L. Rieger, A. Schmerling, G. Schoenerer, Felix Schwarzenberg, J. Skrejšovský, K. Sladkovský, F. Smolka, F. Soukup, F. Stadion, F. Staněk, A. Stránský, E. Sturm, B. Suttner, K. Světlá, P. J. Šafařík, J. Šmeral, L'. Štúr, J. Šrámek, A. Šťastný, A. Švehla, E. Taaffe, K. Tisza, A.P. Trojan, M. Tyrš, A. K. Windischgraetz atd.